

БЕЗПЕКА ПРОВЕДЕННЯ ВЕСНЯНО-ПОЛЬОВИХ РОБІТ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Опара Н.М.

к.с.-г.н., доцент кафедри безпека життєдіяльності,

Біловод І.В.

здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»

інженерно-технологічний факультет

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

Посівну компанію – 2022 вже називають найважчою за всі роки незалежності України. Хлібороби переконані: попри війну, сіяти все одно потрібно, аби забезпечити продовольчу безпеку країни. Аграрії налаштовані по-бойовому, тому, питання продовольчої безпеки країни у надійних руках. Працівники АПК стоять на захисті українців не гірше за Збройні сили України, готові виконувати свої бойові завдання.

19 березня Полтавщина почала «битву» за урожай-22 і відкрила «другий» фронт. За даними Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОВА, в області посіяно 275 тисяч гектарів озимих – пшениці, ячменю, жита.

Цьогоріч на Полтавщині планують засіяти 1,4 мільйони гектарів сільськогосподарських земель. Зокрема, під ярі зернові відведено 728 тисяч гектарів, а під технічні культури – 558 тисяч гектарів.

Аби аграрії області могли трудитися без перешкод в умовах воєнного стану, відпрацьований чіткий алгоритм.

Зараз польові роботи проводяться без спеціальних дозволів. Одночасно для запобігання конфліктним ситуаціям під час перетину блокпостів і роботи в полі протягом комендантської години, керівники сільськогосподарських підприємств через об'єднані територіальні громади зобов'язані своєчасно повідомляти підрозділи територіальної оборони й поліцію про здійсненню таких робіт.

У разі відсутності інформування працювати на полях під час комендантської години заборонено.

Працівники сільгоспідприємств, які працюють у полі, повинні мати при собі наступні документи: паспорт, шляховий лист, довідку про місце роботи.

На даний час забезпечено безперешкодне пересування транспортних засобів із засобами захисту рослин, мінеральними добривами, паливо-мастильними матеріалами від місця зберігання до місця застосування, але в межах черги на блокпосту.

Проблемним залишається питання безпечного перетину блокпостів із причіпною сільськогосподарською технікою. Наприклад, сівалка у розгорнутому вигляді через блокпост не проходить, тому вона має бути в транспортабельному положенні. Інакше треба вибирати альтернативні шляхи руху польовими дорогами. Якщо ж вести мову про ситуацію в Україні в цілому, то вона наступна. Південні землі вже засіваються. Є перші втрати сільськогосподарської техніки – окупанти замінували поля, закидали снарядами родючі землі України. З метою створення безпечних і безаварійних умов праці у суб'єктів господарювання

сільського господарства та мінімізації ризиків виникнення нещасних випадків на виробництві під час проведення весняно-польових робіт в умовах воєнних (бойових) дій в Україні, Держпраці рекомендувало роботодавцям вжити наступні заходи:

1. Заборонити проведення сільськогосподарських весняно-польових робіт у регіонах, що розташовані безпосередньо у зонах ведення бойових дій та на незначній відстані від них.
2. Перед проведенням весняно-польових робіт роботодавцям, спільно з представниками відповідних структурних підрозділів МВС та ДСНС, організувати перевірку сільськогосподарських угідь та прилеглих ділянок на предмет наявності снарядів, вибухових пристроїв та інших предметів і матеріалів, що створюють або можуть створити загрозу працівникам сільського господарства (особливо у зонах прилеглих до ведення бойових дій).
3. Перед проведенням весняно-польових робіт організувати позапланові інструктажі з питань охорони праці працівників щодо дій посадових осіб та виробничого персоналу суб'єктів господарювання у разі початку бойових дій (артилерійські обстріли, бомбардування, тощо).
4. Розробити плани евакуації персоналу перед початком та під час проведення бойових дій та плани ліквідації аварійних ситуацій (ПЛАС) з мінімізацією рівня загрози життю та здоров'ю працюючих.
5. Забезпечити належний моніторинг за технічним станом сільськогосподарських машин, які планується використовувати під час посівної компанії, у тому числі:
 - Заборонити використання несправної техніки, у тому числі з відсутністю електростартерного запуску двигуна.
 - З метою забезпечення безаварійної роботи машин, механізмів, устаткування та попередження випадків виробничого травматизму роботодавцям необхідно організувати ефективну роботу служб технічного контролю, обслуговування та ремонту техніки.
6. Організувати проведення польових робіт в умовах достатньої видимості, виключно у денний час.
7. Доставку, транспортування та ручне перенесення обладнання, устаткування, добрив та інших матеріалів до місця безпосереднього виконання робіт потрібно здійснювати у відповідності до розроблених безпечних маршрутів, з якими ознайомлені усі працівники, які будуть виконувати зазначені роботи.
8. Вжити заходів щодо створення належних і безпечних умов праці, особливо в місцях концентрації працівників і устаткування, розташованих на значній відстані від населених пунктів, шляхом забезпечення у разі потреби надання працівникам невідкладної і медичної допомоги в польових умовах та створення пунктів обігріву (за необхідності).
9. Для організації оперативної комунікації між працівниками у полі та негайного інформування їх у разі створення небезпечних для їх життя та здоров'я ситуацій, забезпечити машиністів тракторних бригад засобами зв'язку.

10. Забезпечити працівників, задіяних у виконанні весняно-польових робіт відповідним спецодягом, спеціальними та іншими засобами індивідуального захисту та комплектуючими.

11.3 метою мінімізації часу перебування працівників на відкритому просторі, особливо в зонах прилеглих до ведення бойових дій, заборонити виконання складних та/або довготривалих ремонтних робіт машин, механізмів, обладнання в польових умовах.

Підсумовуючи вищесказане треба відмітити:

- Не дивлячись на військовий стан у країні аграрії заздалегідь підготували техніку, придбали необхідне – матеріально-технічні ресурси і в оптимальні терміни почали польові роботи.
- Забезпечуючи посівну вони забезпечують майбутні врожаї, майбутнє країни і дітей.
- Це – підтримка продовольчої безпеки країни.

В наслідок військового вторгнення російської федерації на територію країни для українських аграріїв питання оборони стали такими ж важливими як і посівної компанії. В теперішній час частину заготовленого палива віддають на потреби військових.

Ще одна складність – зірвані внаслідок військових дій ланцюги поставок засобів захисту рослин та насіння. Навіть оплачений товар фізично не може бути поставлений у господарства.

Для забезпечення посівної компанії уряд введе бронювання військовозобов'язаних.

Аграрні підприємства і виробники продовольства будуть надавати списки критично важливих працівників, яким буде надано відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації і в військовий час.

«Бойові коні» готові до найскладнішої і найвідповідальнішої посівної компанії.

Хліб – це життя, і це – не обговорюється!

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Держпраці: <https://dsp.gov.ua/>
2. Офіційний сайт ДСНС: <https://dsns.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної військової адміністрації: <https://www.adm-pl.gov.ua/>